

Politics - Indian Constitutions

Time: 2.30 Hours

Total Marks: 75 Marks

Instructions

1. All Questions are Compulsory
2. All Questions carry equal marks
3. Figures to the right indicate marks

Q1 A Discuss the salient features of the Indian Constitution and explain Preamble as the philosophical basis for the constitution. (15 Marks)

OR

Q1 B Comment on the significance of Directive Principles of State Policy as instruments for social transformation. (15 Marks)

Q2A Discuss the essential characteristics of federalism and comment on the features of centre-state relations as given in the Indian Constitution. (15 Marks)

OR

Q2 B. Explain the process of states reorganisation in independent India and assess the role of various commissions on state reorganisation. (15 Marks)

Q3A. Discuss the functions of Indian Parliament and significance of the various Parliamentary committees. (15 Marks)

OR

Q3B. Write a note on the judiciary system in India and the relevance of judicial activism. (15 Marks)

Q4A. Discuss the role, power and responsibility of a Governor in Indian state. (15 Marks)

OR

Q4B. Critically analyse the 73rd Constitutional amendment of the Indian Constitution. (15 Marks)

Q5. Write Short Notes (ANY 03) (15 Marks)

- a. Right to Equality
- b. Trends in Centre-State relations
- c. Collective responsibility
- d. Municipal Corporations.

वेळ: २:३० तास

एकूण गुण: ७५ गुण

- सूचना: 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत
3. उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात

- Q1 A भारतीय राज्यघटनेच्या ठळक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा आणि संविधानाचा तात्विक आधार म्हणून प्रस्तावना स्पष्ट करा. (१५ गुण)
किंवा
- Q1 B सामाजिक परिवर्तनाची साधने म्हणून राज्य धोरणाच्या मार्गदर्शक तत्वांच्या महत्त्वावर टिप्पणी. (१५ गुण)
- Q2A संघराज्यवादाच्या आवश्यक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा आणि भारतीय संविधानात दिलेल्या केंद्र-राज्य संबंधांच्या वैशिष्ट्यांवर भाष्य करा. (१५ गुण)
किंवा
- Q2 B. स्वतंत्र भारतात राज्य पुनर्रचनेची प्रक्रिया स्पष्ट करा आणि राज्य पुनर्रचनेवरील विविध आयोगांच्या भूमिकेचे मूल्यांकन करा. (१५ गुण)
- Q3A. भारतीय संसदेचे कार्य आणि विविध संसदीय समित्यांच्या महत्त्वाची चर्चा करा. (१५ गुण)
किंवा
- Q3B. भारतातील न्यायव्यवस्था आणि न्यायिक सक्रियतेची प्रासंगिकता यावर टीप लिहा. (१५ गुण)
- Q4A. भारतीय राज्यातील राज्यपालाची भूमिका, शक्ती आणि जबाबदारी याविषयी चर्चा करा. (१५ गुण)
किंवा
- Q4B. भारतीय राज्यघटनेच्या ७३व्या घटनादुरुस्तीचे समालोचनात्मक विश्लेषण करा. (१५ गुण)
- Q5. टिपा लिहा (कोणत्याही तीन)
अ समानतेचा अधिकार
ब केंद्र-राज्य संबंधांमधील ट्रेड
क सामूहिक जबाबदारी
ड महानगरपालिका. (१५ गुण)
